

STANDARDY BHP

10.2 Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR)

Standard zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić opracowując Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót – **IBWR (22)**. Sporządzenie poprawnej **IBWR (22)** jest jednym z kluczowych kroków związanych z przygotowaniem do bezpiecznej realizacji zadania. Właściwie opracowana **IBWR (22)** ma pomóc bezpiecznie zaplanować i zrealizować zadanie.

UWAGA

Celem przygotowania **IBWR (22)** oraz instrukcji bezpieczeństwa pracy jest zaplanowanie i przygotowanie procesu realizacji prac i robót w sposób, który pozwoli na ich bezpieczne wykonanie i umożliwi sprawną koordynację robót na budowie. Planowanie obejmuje wszystkie aspekty decydujące o bezpieczeństwie, tj. organizacyjny, techniczny i ludzki.

A. WSTĘP

1. **IBWR (22)** przedstawia bezpieczny sposób realizacji robót budowlanych.
2. **IBWR (22)** jest dokumentem opracowanym w formie pisemnej dla wszystkich rodzajów zadań występujących podczas realizacji budowy. **IBWR (22)** należy przygotować przed rozpoczęciem realizacji robót.
3. **IBWR (22)** powinna być opracowana przez **kompetentną osobę (7)** lub grupę osób, posiadających wiedzę i doświadczenie w zakresie prowadzenia i nadzorowania prac i robót, których **IBWR (22)** ma dotyczyć. Przygotowujący ten dokument powinien mieć pełną wiedzę na temat planowanej technologii, a także przewidzianych do stosowania maszyn, urządzeń, narzędzi, osprzętu i innych środków technicznych i materiałowych. Niezbędna jest również wiedza na temat doboru kadry, kwalifikacji pracowników i posiadanych przez nich uprawnień.
4. W proces przygotowania **IBWR (22)** należy zaangażować zespół realizujący prace, w tym pracowników produkcyjnych. Ich rola powinna sprowadzać się do wymiany doświadczeń, uwag i spostrzeżeń, konsultacji i poradnictwa.
5. **IBWR (22)** wymaga zatwierdzenia przez uprawnionego przedstawiciela Podwykonawcy/ **organizatora pracy (8)**. Podwykonawca ma obowiązek uzgodnić zatwierdzoną **IBWR (22)** z kierownictwem budowy. W przypadku zastrzeżeń należy dokonać zmian w dokumencie, uwzględniając wniesione uwagi.
6. Opracowując **IBWR (22)**, należy przeanalizować dostępne zasoby ludzkie i sprzętowe, niezbędne do bezpiecznej i terminowej realizacji zadania.
7. Po zidentyfikowaniu **prac szczególnie niebezpiecznych (3)** należy zapoznać się ze **Standardem 1.0 Prace szczególnie niebezpieczne** oraz, jeśli ma to zastosowanie, wdrożyć system **pozwoleń na pracę (17)**.
Te wytyczne powinny być uwzględnione w **IBWR (22)**.
8. Podczas sporządzania **IBWR (22)** zaleca się korzystanie z formularza IBWR, dostępnego na stronie **Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie (1)**. Dla ułatwienia przygotowania **IBWR (22)** każdy z punktów formularza zawiera odpowiednie wskazówki.
9. Dopuszczalne jest przygotowanie **IBWR (22)** w innym formacie, przy czym jej treść powinna spełniać wymagania formularza.
10. Przygotowując **IBWR (22)** należy odnieść się do wszystkich punktów formularza, z pominięciem tych, które nie odnoszą się do danego zadania (w tych punktach należy napisać „nie dotyczy”, dzięki czemu nie będzie wątpliwości, że zagadnienie zostało pominięte w analizie).
11. Podczas sporządzania **IBWR (22)** wskazane jest korzystanie z wytycznych pn. Manual opracowania IBWR, które są dostępne na stronie **Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie (1)**.

12. Sporządzając **IBWR (22)** należy pamiętać, że opisuje ona nie tylko technologię wykonania zadania, ale przede wszystkim bezpieczny sposób realizacji prac.
13. W zapisach **IBWR (22)** muszą być uwzględnione sposoby zmniejszenia ryzyka, ustalone w **Ocenie ryzyka dla Zadania (35)**.
14. Przy sporządzaniu **IBWR (22)** należy korzystać m.in. z:
  - dokumentacji projektowej,
  - **Planu BIOZ (2)**,
  - Planu zagospodarowania terenu budowy,
  - harmonogramów realizacji,
  - dokumentacji techniczno-ruchowej maszyn, instrukcji urządzeń i narzędzi,
  - instrukcji pracy, wytycznych i zasad BHP oraz innych regulacji obowiązujących na terenie prowadzenia prac i robót,
  - procedur reagowania na sytuacje awaryjne, w tym planów ewakuacji,
  - kart charakterystyki substancji i preparatów niebezpiecznych.

B. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Osoba prowadząca **nadzór bezpośredni (9)** ma obowiązek zapoznać z treścią **IBWR (22)** pracowników, wyznaczonych do realizacji danego zadania. Podczas instruktażu należy omówić przebieg realizacji zadania, ze szczególnym uwzględnieniem jego bezpiecznego wykonania. Fakt przeprowadzenia ww. szkolenia należy odnotować w formie listy osób zapoznanych z treścią **IBWR (22)**.
2. Przed rozpoczęciem robót należy zapewnić kompletność i sprawność wszystkich środków ochrony, maszyn, urządzeń, narzędzi, osprzętu i innych środków technicznych i materiałowych, niezbędnych do wykonania robót zgodnie z **IBWR (22)**.
3. Przed rozpoczęciem robót należy zapewnić wszystkie niezbędne środki i sprawdzić znajomość procedur reagowania na sytuacje awaryjne.
4. W przypadku zauważenia istotnych zmian związanych z realizacją zadania, które mogą wpłynąć na poziom bezpieczeństwa, należy zaktualizować **IBWR (22)** i zapoznać z nią pracowników przez rozpoczęciem robót.

C. DZIAŁANIA PODCZAS PROWADZENIA ROBÓT

1. Osoba prowadząca **nadzór bezpośredni (9)** jest zobowiązana do monitorowania przebiegu prac oraz czynników zewnętrznych (tj. temperatura, natężenie opadów, widoczność, siła wiatru), które mają wpływ na bezpieczeństwo prowadzonych prac i skuteczność zaplanowanych środków ochrony. W przypadku zauważenia odchyień, które mogą spowodować wzrost poziomu ryzyka, nadzorujący jest zobowiązany przerwać prace do czasu zastosowania skutecznych środków ochrony. Warunki graniczne prowadzenia prac w szczególnych warunkach atmosferycznych zawarto w **Standardzie 10.3 Praca w szczególnych warunkach atmosferycznych**.
2. Każda zmiana technologii, konieczność zmiany maszyny, urządzenia, narzędzi, osprzętu i innych środków technicznych lub materiałowych wymaga aktualizacji **IBWR (22)** i ponownego zapoznania z nią pracowników.
3. **IBWR (22)** po każdej aktualizacji wymaga uzgodnienia z kierownictwem budowy.